

*Háttér. Telefonhívást kaptam az MVSZ tisztújító közgyűlését előkészítő Jelölő Bizottság Elnökétől, hogy felmerült a nevem az új Elnökségbe, és hogy vállalnám-e a megmérettetést. Én akkor tartanám az választást valóban nemcsak formájában, hanem tartalmában is demokratikusnak, vagy ahhoz közelítőnek, ha a jelöltek egy, vagy több egymást kiegészítő vagy versengő program mentén kifejtenek céljaikat, véleményüket. Én az alábbiakban ezt megteszem. Nagy tisztelettel megkérném mindenkit, akit jelöltek az új Elnökségbe hogy lehetőségeihez, idejéhez, érdeklődéséhez mérten, de írásban fejtse ki a saját „mini” programját, ha masképp nem, hát az alábbi program elemek támogatásával, kiegészítésével, vagy kritikájával.
Köszönettel, Mátyás László.*

MVSZ Elnökség: egy program szubjektív elemei

Igencsak kívánatos lenne, lett volna, hogy az MVSZ új elnökségét valamilyen írásban részletezett program mentén válasszák meg. Vagyis a szélesebb vitorlázó társadalom megismerhesse, hogy milyen célokat kíván elérni az új Elnökség az elkövetkező két/négy évben, mik a prioritások és ezekhez milyen eszközöket és milyen formában kívánnak mozgósítani, hozzárendelni. Ekkor a programban leírtakat majd két/négy év múlva számon lehetne kérni az Elnökség tagjain. A számonkérhetőség pedig hitelességet is eredményez(het)ne. Ellentétben sajnos a mai helyzettel, amikor is konzisztens célok nincsenek világosan megfogalmazva, így nincs mit számonkérni. Mivel ilyen program sajnos a mostani elnökség választásra se készült, így szeretném összefoglalni hogy mi lenne az Én saját személyes programom, illetve megválasztásom esetén prioritásaim, részben ezáltal is lehetőséget nyújtva az Elnökségbe jelölt többi sportársnak hogy ehhez viszonyuljanak, az egyes pontjaival kapcsolatban kritikákat fogalmazzanak meg illetve egy vagy több elemével esetleg azonosuljanak, vagy a programot további elemekkel kiegészítsék. Így talán mégiscsak összeállhat ha nem is egy teljes program, de az az irány amerre az új Elnökségnek el kellene mozdulnia.

1. Kritizálható az MVSZ jelenlegi működésének átláthatósága (illetve annak hiánya), ami különösen elvárható lenne egy kiemelten közhasznú társadalmi szervezettől. (A) Az Elnökségi döntések előkészítő anyagai, sőt maguk a formális előterjesztések se nyilvánosak. Valójában csak néhány esetben lenne indokolt ezen dokumentumokat bizalmasan kezelni, a legtöbbször ezt semmi se indokolhatja. (B) Az Elnökségi ülések jegyzőkönyvei (ha egyáltalán készülnek) szintén nem nyilvánosak, az ülésekről készült publikus beszámolók semmitmondóak, különösen az (A) pontban említettek miatt is. Ennek következtében sokszor az Elnökség döntéseinek pontos tartalma se világos, egyértelmű, nem beszélve a meghozott döntések indokairól, az érvekről-ellenérvekről. Megválasztásom esetén én azon leszek, hogy az Elnökség elé döntésre kerülő minden anyag nyilvános legyen, valamint hogy az Elnökség üléseiről pontos jegyzőkönyv készüljön és ez is nyilvánosságra kerüljön a szövetségi honlapon. Amennyiben, személyiségi vagy üzleti okokból a jegyzőkönyv egyes elemeit az Elnökség nem kívánja nyilvánosságra hozni, akkor

- erről külön határozatot kell hozni és ezt a határozatot a nyilvánosság elé tární. Továbbá a személyi felelőség minimuma elvárható egy ilyen jellegű társadalmi szervezetnél, vagyis név szerint nyilvánosságra kell hozni, hogy az Elnökség egyes döntéseinél ki mire szavazott (indokolt esetben természetesen lehetne titkos szavazást is tartani). Az átláthatóság biztosítása azért is fontos, hogy kiszivárogtatásokkal, részinformációkkal ne lehessen a vitorlázó közösséget félreinformálni, végső soron manipulálni.
2. A magyar vitorlás élet önszerveződő alapegységei a klubok és az osztályszövetségek. Az osztályszövetségek demokratikus önkormányzati elven működnek. Tagjai tagdíjat fizetnek, megfogalmazzák céljaikat, működési szabályaitak valamint vezetőséget választanak. Alapszabályaik az MVSZ által ajánlott keretre épülnek. Az osztályszövetségek főbb feladatai az adott hajóosztályok hazai életének, működésének szervezése, érdekeinek képviselése. Utánpótlás és olimpiai osztályok esetén további fontos feladatuk az adott hajóosztályok nemzetközi szervezeteinél a magyar érdekek képviselése valamint a nemzetközi szövetségek szabályainak, elveinek, előírásainak magyarországi képviselése, érvényesítése. A magyar osztályszövetségek (általában a taglétszámmal arányos) tagdíjat fizetnek a nemzetközi osztályszövetségnek. Jelenleg a mindennapi működésben az MVSZ formálisan nem ismeri el az osztályszövetségek önrendelkező, öngazgató mivoltát. Ez nem felel meg a nemzetközi gyakorlatnak, a célszerűségnek, az osztályszövetségek kívánalmainak, valamint a nemzetközi szervezeti tagozódás által támasztott követelményeknek. Egy adott hajóosztály magyar és nemzetközi mezőnyét, korosztályi sajátosságait, fejlődési irányait, a nemzetközi osztályszövetségek működését, követelményeit, szabályait, az általuk rendezett kontinens és világversenyek rangsorolási és kvalifikációs rendszereit a hazai osztályszövetségek ismerik a legjobban. Súlyos gond, hogy az osztályszövetségek és az MVSZ kapcsolata, a felelőségek, döntési szintek és kompetenciák, nincsenek kellőképpen, világosan és átláthatóan, szabályozva. Ez működési zavarokhoz, és tisztázott viszonyokkal elkerülhető konfliktusokhoz vezet(het). Megválasztásom esetén én azon leszek, hogy az osztályszövetségek nagyobb szerepet kapjanak az egyes döntések előkészítésénél, valamint hogy néhány esetben a döntések maguk is az osztályszövetségekhez kerüljenek. További fontos elérendő célnak tartom ezen a területen az MVSZ és az osztályszövetségek kapcsolatának, kölcsönösen kielégítő, átlátható szabályozását (lásd a mellékelt vitaanyagot).
 3. Az MVSZ Elnökségének tevékenységére jellemző az elszigeteltség. Tagjai (tisztelet a kevés kivételnek) nem szakítanak időt arra, hogy „leereszkedjenek” a versenyzőkhöz, edzőkhöz, szülőkhöz, megkérdezzék véleményüket, elmagyarázzák döntéseiket. Az elszigetelten hozott döntések és a valóság gyakran nem igazán vannak köszönőviszonyban, és ennek mindannyian kárát látjuk. Meg kell teremteni a tagság és a vezetés közötti folyamatos párbeszéd intézményes fórumait. El kell érni, hogy tagság kérdezhesen a szövetség tisztségviselőitől, és kérdéseikre szakszerű válaszokat kapjon. Ennek fényében: a) minden évben legalább egy olyan nyilvános, jó előre meghirdetett fórumot kell tartani, amin az Elnökség minden tagja részt vesz és a tagságtól érkező bármilyen kérdésre a

- helyszínen válaszol; b) a szövetségi weblapon létre kell hozni egy olyan dedikált felületet ahol a tagság kérdezhet az Elnökség tagjaitól és kérdéseire válaszokat is kaphat.
4. Az MVSZ jellegéből adódóan tevékenységét alapvetően a fair-play és a versenyszellem kell(ene) hogy meghatározza. A támogatásokat, lehetőségeket (kvóták), a kerettagságot jó előre meghatározott, több évre rögzített feltételek szerint a vizen elért eredmények alapján kell(ene) szétosztani. Az MVSZ részéről jelenleg sajnos gyakran megfigyelhető a világos, és a többség által ismert, és igazságosnak tekintett válogatási, ill. erőforrás elosztási elvek hiánya. Ez a (verseny)sport halála! Ezen elveket előre, részletesen meg kell határozni és következetesen érvényesíteni kell minden döntésben!
 5. Az MVSZ jelenlegi formájában alapvetően nem egy demokratikus szervezet, ténylegesen nem feltétlenül képviseli a vitorlázók többségét. Néhány klub, illetve annak vezetői a súlyozott választási mechanizmus következtében alapvetően meghatározzák az MVSZ Elnökségének összetételét. Ráadásul a keresztbe összefonódás kölcsönös, hiszen az Elnökség tagjai sokszor ezen klubok vezetőségében is részt vesznek. Kevés olyan ország van a világon ahol egy sportszervezetben ilyen „koncentrált-súlyozott” választási rendszer lenne érvényben. Hogyan lehetne ezen a helyzeten segíteni? A radikális megoldásokról itt nem szeretnék beszélni, én inkább egy gyakorlatiasabb utat kínálnék: gyakrabban kell megkérdezni a tagságot! Erre is jó az (érvényes) kék könyv. Konkrét, fontos kérdésekben, az Elnökség döntéseinek előkészítéseként meg kell szavaztatni a vitorlázókat. A mai világban, a szövetség internetes felületén ez nem nagy ráfordítással, viszonylag könnyen megoldható lenne. Fontos lenne továbbá az összeférhetlenségi szabályok, újragondolása, pontosítása és valamelyes szigorítása, ezzel is biztosítva, erősítve az Elnökség függetlenségét és objektivitását.

Mátyás László

Ps: A fenti program főbb pontjai megjelentek a www.sailing.hu weblapon az év elején.